

شى جىنپىڭنىڭ ەكولوگيالىق ورگەنپەت ىدەياسىن ىشكەرلەي داپەكتىلەندىرىپ، اسپانى اشىق، جەرى جاسىل، سۋى تۇنىق كوركەم شىنچياڭ قۇرۇ كەرەك

(باسى 1 – بەتتە)

ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋدا امالياتنان تانىمعا دەين تارىخى سىياتتى، بۇرىلسى سىياتتى، جالىي جاعداي سىياتتى وزگەرىستەردىڭ تۇپلۇن ىلگەرد- لەتپ، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋدا تارىخىي تا- بىستارعا قول جەتكىزۋگە، تارىخىي وزگەرىس تۇلۇمعا جەتەكشىلىك ەتتى. شى جىنپىڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم ىدەياسىن جەتەكشى ەتۋگە تاباندى بولپ، “تورت تانىم”دى كۇشەي- تىپ، “تورت سەنىم”دى بەگەمدەپ، “ەكىنى قورعاۋ”دى ورىنداپ، شى جىنپىڭنىڭ ەكولوگيالىق ورگەنپەت ىدەياسىن باتىل داپەكتىلەندىرىپ، تىيا- ناقاتىندىرىپ، ەكولوگيالىق ورگەنپەت قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ قىزمەتىن جاقسى ىستەپ، لاستاۋئدان ساقتانۇ جانە ونى جوتگە سالۋدان قامال الۇ شايقاسن ويداعىسداي جۇرگىزىپ، اسپانى اشىق، جەرى جاسىل، سۋى تۇنىق كوركەم شىنچياڭ قۇرۇعا قۇلىشۇ كەرەك.

چىن چۇانگو بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى؛ ورتا- لىق قورشاعان ورتانى قورعاۋدى قۇزاۋ – تەكسەرۋدە اڭسى تەكەن پىكىرلەردى رەتتەۋ – تۇزەتۋدى ۇزدىك- سىز يگەرپ، ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولپ، رەتتەۋ – تۇزەتۋ جاۋاپكەرشلىگىن تىياناقاتىندىرىپ،

لاڭكەستىككە باتىل سوققى بەرۋ – شىنچياڭداى ار ۇلت حالقىنىڭ ادامدىق ۇقىعىن قامتاماسز داندىر عاندىق

(باسى 1 – بەتتە)

زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارنا زاڭ بو- ىنىشا قاتاڭ سوققى بەرۋمەن بىرگە، قاينارىنان جوتگە سالۇعا دا باسا ءمان بەرىپ، لاڭكەستىكنىڭ، ۇشقارلىقتىڭ ۇسىپ – ۇورىپتىن توپىراعن جانە شارت – جاعدايىن ەڭ جوعارى شەكتە جويىپ، لاڭكەستىك ارەكتەتەرنىڭ كوپ، ءجىي تۇلۇ ۇق- مىن ۇتىمدى نەجەدى، بۇل خالىق بۇقاراسىنىڭ تىرشلىك ۇقىعىن، ۇمىر ءسۇرۇ ۇقىعىن، دامۇ ۇق- مىن ەڭ جاقسى قورعاۋ بولپ، شىنچياڭداى ار ۇلت حالقىنىڭ كەڭ كولىمدە قولداۋىنا جانە باتىل قۇپتانۇنا يە بولدى.

ەلىمىز زاڭمەن جوتگە سالىناتىن مەملەكەت، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ارەكەتتەرىنە سوققى بەرۋ بارىسىندا امەرىكا جاق داتتەگەن ”از ۇلتىتار- دىڭ ادامدىق ۇقىعىنا سۇعاناقىتق جاساۋ” ماسەلە- سى مۇلدە بولعان جوق، قايتا شىندىقتى نەگىز، زاڭدى ولىشمە ەتۋگە باستان – اياق تاباندى بولپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارنا سوققى بەرۋ مىن ادامدىق ۇقىقتى قامتاماسز دان- دىرۋدى ۇوزارا ۇشتاستىردى، ارى از ساندى ۇلىر زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارنا زاڭ بو- ىنىشا قاتاڭ سوققى بەرۋگە باسا ءمان بەرىپ، ات

باتىل جاۋاپكەرشلىك ارقالاپ، سىكەرلىك كورسەتىپ، ورىندالغان رەتتەۋ – تۇزەتۋ مىسندەتتەرىنە قاراتا باقلاۋ – باسقارۋدى كۇشەيتۋ، تابىستاردى بەكەمدەۋ، قايتا تۇپلۇدان ساقتانۇ كەرەك؛ ىلگەرلەتلۇ ۇستىندە- گى رەتتەۋ – تۇزەتۋ مىسندەتتەرىنە قاراتا، كوز جازباي قادالعاپ، ۇزدىكىسىز كۇش سالپ، ماسەلەنى تەكسە- رىپ انىقماماي تىنبائۇ، جاۋاپكەرشلىكتى تىياناقاتىندىر- ماي تىنبائۇ، رەتتەۋ – تۇزەتۋدى تىياناقاتىندىرماي تىنبائۇ، بۇقارانى رازى ەتپەي تىنبائۇ كەرەك. ”تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ باعالى بايلىق، قارىلى دالا، مۇزدى القاپ تا باعالى بايلىق” دەگەن ۇستانىمدى مىقتاپ ورنانىپ، قىزىل سىزىقتى، تومەنگى شەكىى باتىل ساقتاپ، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ قۇرىلىسىن جان – جاقى، بارلىق ۇڭىر، جالىي بارىس بوينىشا ورىستەنىپ، تاۋ، سۇ، ورمان، اتىز، كول، جايلىم ىپر تۇلعالاندىرىلغان ەكولوگيانى قورعاۋ مىن قالىپنا كەل- تىرۋدى ىشكەرلەي اتقارىپ، كوك اسپاندى، ۇمولا- دىر سۇدى، نازا توپىراقتى قورعاۋ شايقاسن ۇز- دىكىسىز جۇرگىزىپ، ۇندىرىسى دامىعان، تۇرمىسى باقۋاتى، ەكولوگياسى جاقسى بولغان ورگەنپەتتە داۋم جولمەن تاباندىلىقپەن ءجۇرۋىپ، ەكولوگيالىق حاۋپىسىز دىك قالىقتىسىن كۇش سالا قۇرىپ، ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ كۇن سايىن ارتىپ وتىرعان كوركەم ەكو-

لوگيالىق ورتاعا قاجەتىن ۇزدىكىسىز قاناعاتاندىرۇ كەرەك.

چىن چۇانگو بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ار دارەجەلى پارتكومدار، ۇكىمەتتەر جانە بىيڭتۇانىنىڭ ار دارەجەلى باسىشلىق القالارى سايباسى جاۋاپكەر- شلىكتى شىن مانىندە ارقالاپ، تۇلعالىق جاۋاپكەر- شلىكتى تىياناقاتىندىرۋى، پارتيا، ۇكىمەتتىڭ ىبرىن- شى باسىشلارى ىبرىنىشى جاۋاپكەرشلىكتى وتەۋى كەرەك. ار دارەجەلى ورىندار، تاراۋالار پارتيا مەن ۇكىمەت تەڭ جاۋاپتى بولاتىن، ىپر قىزمەت ورىنىندا قوس جاۋاپكەرشلىك ارقالايىتىن، ۇقىق پەن جاۋاپكەرشلىگى ايقىن، تەڭ يگەرىپ، بىرگە باسقاراتىن قورشاعان ورتانى قورعاۋ قىزمەت مە- حانىزىمىن ورنانىپ، قىزمەت بىرىككەن كۇشنى قا- لپتاستىرۇ كەرەك. ار دارەجەلى قورشاعان ورتانى قورعاۋ تاراۋى عىلىي جوبالادى، باقلاپ – ولىشەپ باعالاۋدى، زاڭمىڭ اتقارلۇپن باقلاۋدى، قۇزاپ تەكسەرىپ جاۋاپقا تارتۋدى كۇشەيتىپ، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ قىزمەتتەرنىڭ تىياناق- تاۋئۇن ىلگەرلەتۋ كەرەك.

شىنچياڭ قورشاعان ورتانى قورعاۋ كومپتەتە- نە مۇشە ورىندارداعى قاتىستى جاۋاپتى جولداستار ماجىلىسكە قاتىناستى.

شىنچياڭداى ار ۇلت حالقىنىڭ ادامدىق ۇقىعىن قامتاماسز داندىر عاندىق

توپەلىندەي لاڭكەستىك ۇيم تىرەكتى ەلەمەنتتەردىن جانە لاڭكەستىك ارەكەت قىلمىستارىن قاتاڭ جازالاپ، ازاماتاردىڭ نەگىزگى ادامدىق ۇقىقىنىڭ لاڭكەستىك پەن ۇشقارلىقتىڭ زىياننا ۇشراماۋىنا ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسز ەتتى؛ ارى قاينارد- مان جوتگە سالۋدى ورىستەتۋگە باسا ءمان بەرىپ، كومەكتەسۇ – تارىپىلەۋ ارقىلى مۇلدە كوپ ساندا- عى زاڭعا قايىشلىق جاساۋ قىلمىستىق ارەكتەتى جەڭىل ادامداردى ەڭ جوعارى شەكتە نىتىماقتاستە- رىپ، تارىبەلەپ، قۇتقارىپ، ولاردى لاڭكەستىك پەن ۇشقارلىقتىڭ زياندالۇشىسنا جانە قۇرباندىمعا اينالۇننان ساقتادى.

شىنچياڭدا ۇرتسى 3 جىل زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلوسى (وقىعاسى) تۇپلەدى، قوعام جارسىمدى، ورنىقتى بولدى، ەكونوميكا ۇرتسى دامىدى، خالىق تۇرمىسى ۇزدىكىسىز جاقساردى، ما- دەنپەت قاباعات گۇلدەندى، دىندەر تاتۇ، ۇيلە- سەمدى بولدى، ار ۇلت حالقىنىڭ باقت سەزىمى، تابىس سەزىمى، حاۋپىسىز دىك سەزىمى بارىنشا جو- عارىلادى. ايتسە دە، امەرىكا ماقۇلداعان ايتىلمىس شىنچياڭعا ساپاتىن ”زاڭ جوبا” “ءۇش ئىۋىرلى كۇش”نىڭ ادامزاتقا، قوعامعا، ورگەنپەتكە قارسى ءمانىن بۇكىلدەي ەلەمدەدى، شىنچياڭداى ار ۇلت

”ادامدىق ۇقق” جەلەۋى سۇرقيا نپەتىن بۇركەملەي المايدى (باسى 1 – بەتتە)

جۇڭگو شىنچياڭنىڭ ادامدىق ۇقق جاعدايى جو- نىندە سول جەردە تۇرمىس كەشىرىپ جاتقان ار ۇلت خالىق ەڭ سويلەۋ ۇقىمىنا يە. شىنچياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايونى قۇرىلغان 64 جىلدان بەرى، ەكونوميكا جالىي مولشەرى 80 ەسە ارتتى، تەك 2014 – جىلдан بەرى 3 مىللىونعا تايباۋ كەدەي قاۋىم كەدەيلىكتەن ارىلدى. 2018 – جىلى شىنچياڭدا رايوندىق ۇندىرىس جالىي ۇنىم قۇنى وتكەن جىلدامعدان %6.1 ارتتى، قالا، اۋىل تۇر- عىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداىى تابىسى وتكەن جىلدامعدان %7.6 ارتتى. سايباحات كاسىبىندە شارق ۇرا ارتۇ جارىمقا شىقتى، 2019 – جىلى 1 – ايدان 10 – ايعا دەيىن ەل ۇشى – سىرتىنان جالىي 200 مىللىون ادام – رەت سايباحاتشى قايىل- داپ، ساپكەس مەزكىلدەگەندە %42تىڭ ۇستىندە ارتتى. شىنچياڭدا قازىر 28 مىڭنان استام ىدىي ورنى بار، مۇنىڭ 24 مىڭنان كوپى مەشىت، ورتا ەسەپپەن 590 مۇسلىمان قاۋىمىنا ىپر مەشىت تۇرا كەلەدى. جۇمىستانۇ، وقۇ – اعارتۇ، ەمدەۋ، قوعامدىق قاتناماسز داندىرۇ سياقتى خالىققا تىمە- دىلىك جاساۋ قىزمەتتەرىندە جاڭا ناتىجەلەرگە قول جەتىپ، ار ۇلت حالقىنىڭ تابىس سەزىمى، باقت سەزىمى، حاۋپىسىزدىك سەزىمى كورنەكتى كۇشەيدى.

ىپر مەزگىل ۇاقىتتا زورلىقتى كۇش، لاڭ- كەستىك وقىبالارنىڭ كوپ تۇلۇنىنىڭ، ىجىيى تۇلۇنىنىڭ ار ۇلت خالىقنا الپ كەلگەن اۋىر الاپا. تىنا قاراتا، شىنچياڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ مەن ۇشقارلىقتى الاستاۋدىڭ ىپر قىدىرۇ ساقتانۇ سىپاتتى شارالاردىن زاڭ بوينىشا قولاندى، مۇندا- عى ماقسات شىنچياڭداى ار ۇلت حالقىنىڭ حاۋىپ- سىزدىگىن، ادامدىق ۇقىعىن قورعاۋ. بۇل شارالار جەرگىلىكتى ورنىنىڭ حاۋپىسىزدىك جاعدايىنا اسا زور بۇرىلسى اكەلىپ، ورنىقتىلىقتىڭ پايداسىن ۇز- دىكىسىز جارقىشا شىعاردى. شىنچياڭدا ۇرتسى 3 جىل بويى زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلوسى تۇپلەدى، كۇلدەنگەن، ورنىقتى، ۇلتىتار نىتىماقتى، قوعام جارسىمدى بولغان اسا تاماشا جاعداي جا- رىققا شىقتى. وتكەن بىرنەشە جىلدا شىنچياڭنىڭ ادامدىق ۇقق جاعدايى بارعان سايىن جاقسارىپ، شىنچياڭنىڭ ادامدىق ۇقىقىنىڭ دامۇ تارىخىندا ما- ڭىزدى بەلەستىك ءمان الدى، خالىقارالىق قوعام بەلسەندى باعا بەردى.

شىنچياڭعا ساپاتىن ماسەلە ۇلت، ەدىن، ادام- دىق ۇقىق ماسەلەسى مەمس، قايتا زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ جانە بولشەك- تەۋشىلىككە قارسى تۇرۇ ماسەلەسى. امەرىكادا ىششارا سايباسناپازدار زورلىقتى كۇش، لاڭكەس- تىكنىڭ قاتەرىنە ۇشراعاندى شىنچياڭداى ار ۇلت حالقىنىڭ باس- اماندىمىغا تىبتەشى دە كۇغىل بولمەي، شىنچياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇد- مىڭ، ۇشقارلىقتى الاستاۋنىڭ كورنەكتى ناتىجەلە-

تۇرمىسقا كەنەلۇنەنە مۇمكىندىك جاسايمىن. كورىكتى شىنچياڭ قۇرۇدىڭ قۇدىردەتتى بىرىككەن كۇشىن ۇپىستىرايىق

سانجى شۇەيۋانىنىڭ ورنىباسار باستىعى ۴لىم شۇكىر بىلاي دەدى: جوعارى مەكتەپتەگى از ۇلت پارتىيالى باسشى كادر بولۇ تۇرعىسىنان، مەن باستا- ماشىلدىقپەن ەنەگە كورسەتىپ، جانىمداعى ار ۇلت وقىتۇشى – وقۇشلارىن جۇڭجۇا ۇلتى ورتاق نۇلعا تانىمەن مىقتاپ ورناتۇعا، دۇرىس پەن بۇرىدىتى ايرىۋ قابىلەتنى كۇشەيتۋگە، قاتە ىدەيانىڭ ازدىر- ۇنا سانالى تۇردە قارسى تۇرۇعا تارىبەلەيمىن جانە جەتەكتەيمەن. ول مىنانى ىبلدىردى: ”ۇلتىتار نىتى- ماعىنىڭ بەرەكەلى شاقىرعاى” جانە ۇلتىتار نىتىماعى بىرلەسكەن دوستىق قىيمىلن باستاماشىلدىقپەن ويد- داعىداي ورىستەتىپ، ار ۇلت بۇقاراسىمەن ارا- لاسۇدى، نىشتەسۇدى، توعوسۇدى كۇشەيتىپ، ولاردىڭ ناقتى قىيىنشىلىعى مەن ماسەلەسىن شەشۋگە كومەكتەسىپ، پارتياعا العىس ايتۇ، پارتيا- نىڭ ۇنىنە قۇلاق اسۇ، پارتياعا ىلەسۇ سەنمىمدى بەكەمدەپ، ىس جۇزىندىك ارەكەتىم ارقىلى ۇلتىتار نىتىماعىن قورعاپ، ۇلتىتار نىتىماعىنىڭ اماليات- تىنا ايكىسلەۋشىسى، ىلگەرلەتۋشىسى بولىپ، شىنچياڭنىڭ ورنىقتى، نىتىماقتى اسا تاماشا جاعدايىن بىرگە قورعايمەن.

”قازىر نىشەرس، كپەر كپىمەن تارقىياپتىن بولىدىق، مىندەتتى وقۇ – اعارتۇ، نەگىزدىك ەمدەلۇ، تۇرعىن ۇيى حاۋپىسىزدىكى قاتناماسز ەتىلدى، ار ۇلت خالىق نىتىماقتى دا جارسىمدى بولپ، الاڭسىز ۇمىر، شات – شادىجان تىرشلىك كەشىرۋدە، بۇل پارتيانىڭ دانىشپان باسىشلىغىنان، ار ۇلت خالىقنىڭ نىتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۇد- مىن قول ۇزە المايدى”، دەدى ”خالىق

”ادامدىق ۇقق” جەلەۋى سۇرقيا نپەتىن بۇركەملەي المايدى

رىن جانە ادامدىق ۇقىقتى قامتاماسز ەتۇ ناتىجە- لەرىن كورسە دە كورمەسكە سالىپ، وسى زاڭ جوبانى قاسارسا جاساپ، ماقۇلداپ، ”ءۇش ئۇرلى كۇش”كە دەم بەرىپ، شاشباۋىن كوتەر- دى، بۇدان ونىڭ استە شىنچياڭنىڭ ادامدىق ۇق- مىنا كوڭىل ۇبولپ وتىرماغانىن، نپەتى جات ەكە- نىن كورۇگە بولادى.

وتكەنگە قايرىلار بولساق، امەرىكادا ىشىد- نازا سايباسناپازداردىڭ وزگەلەردىڭ جاقسى بولعا- نىن كورگىسى كەلمەيتىنىن، قايسى ەلدىڭ دامۇى تەز، سايباسى جاعدايى ورنىقتى بولسا، امەرىكانىڭ بارىن سالا امالىن تاۋىپ تۇرتپەكتەپ، سول جەردى الاساپىران كۇيگە تۇسەرەتىندىگىن بايقاي الامىز. امەرىكا جاقىتىڭ ”ادامدىق ۇقق”نى قور- عاۋدى جەلەۋ ەتىپ جۇڭگوعا قوجاڭداۋنىڭ ماقا- ساتى — ايتىلمىس شىنچياڭ ماسەلەسىنىن پايدالا- نىپ جۇڭگونىڭ وپىرازىن جپىر كەنىشتى ەتىپ كور- سەتىپ، جۇڭگونىڭ ورنىقتىلىغىن ىۋىلدىرىپ، جۇڭگونىڭ دامۇەن تەجەۋ، بۇل امەرىكا جاقىتىڭ ”شىنچياڭ ارقىلى جۇڭگونى شاۋجاپلاۋ”عا ۇرىنۇ سۇرقيا نپەتىن ايبىراداي اشپ تاستادى.

قازىر شىنچياڭ تارىختاعى ەڭ جاقسى گۇلدەنۇ، دامۇ كەزەڭىندە تۇر. ىپىراق امەرىكادا ىششارا ادامدار شىنچياڭنىڭ اسا تاماشا جاعدايىن كورۋدى قالامادى، تىنىشى كەتىپ، قپسىنسىز جا- عىرىپ، جانىن سالا كۇپە جاقىتى. الايدا وتىرىكتىڭ اتى وتىرىك، بولمىستىڭ اتى بولمىس، ارقانداي جالا جابۇ شىنچياڭنىڭ ادامدىق ۇقق ىستەرى دا- مىعان، العا باسقان شىندىقتى وزگەرتە المايدى؛ ارقانداي قاسكۇنەمدىك شىنچياڭنىڭ دامۇ، گۇلدەنۇ ۇدەرىسىنە كەدەرگىلىك جاساي المايدى؛ ارقانداي ايتىلمىس شىنچياڭعا ساپاتىن ماسەلەدەن پايدالانىپ جۇڭگونىڭ شىكى سىسنە كپلگۇگە، جۇڭگو شىنچياڭنىڭ ورنىقتىلىغىن، دامۇەن بۇل- دىردۇگە ۇرنانتىن قاسكۇنەمدىك، ىسوز جوق، جە- ڭىلىسكە ۇشرايدى ارى تارىختىڭ مازاعىنا قالادى.

شىنچياڭ جۇڭگونىڭ شىنچياڭى، شىنچياڭنىڭ ىستەرى بۇكىلدەي جۇڭگونىڭ شىكى ىسى. شىنچياڭنىڭ تىنىش، بەرەكەلى، گۇلدەنگەن، دامد- مان جاعدايى وڭاي – وسپاق قولعا كەلگەن جوق، سىرتقى كۇشتەردىڭ قپسىنسىز كپلگۇنەنە استە جول بەرمەيمىز، جۇڭگوداعى ار ۇلت خالىقنىڭ مەملەكەتنىڭ تۇتاستىغىن، ۇلتىتار نىتىماعىن قورعاۋ ەركى مىزعىمايدى، جۇڭجۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەد- ۇن جۇزەگە اسىرۇ اياق السىن توسۇعا كەلمەيد- دى. ىمىز امەرىكا جاقىتى قرعىي قاباقتىق سوعىسى وپىن تاستاپ، زورەكەرلىك جولىندا بارغان سايىن اداسا بەرمەي، جۇڭگونىڭ شىكى سىسنە كپلىگەننى سۇنق قولىن تارتىپ، ۇزىن دە، وزگەندى دە ال- دايىتىن كۇلكىلى ىسىپ دوعارۇعا ىناسىياتتىمىز! (شىنچۇا اگەنتىسىنىڭ 12 – ايدىڭ 7 – كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن خابارى)

قاهرماننى “مەملەكەتتىك داڭق اتاعىنىڭ يەگەرى” غايرات ماھۇتتىڭ ايەلى مايۋىر نىزامدىن باتىل تۇردە. “مەن پارتيانىڭ خالىققا تىمىمدىلىك جاساۋ سايباستاتارىن اناعۇرلىم كوپ ادامعا ايتىپ، ۇلتىتار نىتىماعى قىزمەتىن شىن جۇرەكپەن، شىن نپەتپەن جاقسى ىستەپ، ۇلتىتار نىتىماعىن كوز قاراشىمىدى قورعاعانداي قورعاپ، ۇلتىتار نىتىماعىن بۇلدىردەتىن بارلىق ىسوز – ارەكەتتەرمەن باتىل كۇرەس جۇر- گىزەمىن” .

”جۇىق جىلداردان بەرى، ىمىز بوياۋنىش بۇرىش كاسبىن دامىتۇ ارقىلى 210 وتباسنىڭ كى- رىستەرىن ارتتىرۇىنا جەتەكشىلىك ەتتىك، مۇ با- سىندىق كىرىس 3000 يۇانعا جەتتى، قىستاق تۇر- عىندارىنىڭ تابىس سەزىمى، باقت سەزىمدى كور- نەكتى كۇشەيدى”. اۋتونوميالى رايوندىق جاستار وداعى كومپتەتىنىڭ حوتان اۋدانى تاۋاك- كول اۋىلى باعدوڭ قىستاعىندا تۇرانتىن ”ۇغىسۇ، تپبەدىلىك جاساۋ، توعىستىرۇ” قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى، ىبرىنىشى شۇجى شۇي يوۋلۇڭ بىلاي دەدى: ”ىمىزدىڭ ورتاق نىتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۇ، ورتاق گۇلدەنىپ – كوركەيۇ، دامۇ با- رىسىمىزدا، امەرىكاداعى كەيپىر سايباسناپازدار كوزدى باقىرايتىپ قويىپ وتىرىك ايتىپ، شىندىق- پەن سانساسپاعان، اق پەن قارانى شاتاستىرعان ىبرىسىبرا ىسوز جاربالاۋى، شىنىندا، كىسىنىڭ زىعدىراندىن قايناتادى. عمال وسىنداي ساتتە، ىمىز ىتپتى دە ىپر نپەتپەن نىتىماقتاسىپ، زەيمىن – زەردەمىزدى ورنىقتىلىقتى قورعاۋعا جانە ۇندىد- رىستى دامىتۇعا شوغرلاندىرۇمىز كەرەك. ىمىز تەك ئاياندىلىقتى ساقتاپ، تالقپاي تالپىنساق بول- عانى، شىنچياڭنىڭ ەرتەڭى، ىسوز جوق، باراعان سايىن تاماشا بولا تۇسەدى”!

(تىلىشلەرىمىز شى شىن، چىڭ جو، مپپىرگۇل عوپۇر، چاۋ جىن، چاۋ شيا، جاڭ يانفاڭ، لياڭ لپچۇا، لپۇ شياڭ، گى يوۋجۇن، ىپارىيات ابدۇل، يۋان لەي، ەرىكتى تىلىشلەر لي جىنۋىن، جاڭ لپۇيڭ جازعان)